

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/ YEAR I

САРАЈЕВО, 12.09.2023.

БРОЈ/ NUMBER 1

ИНДИКАТОРИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS

Напредак према остварењу циљева одрживог развоја, Босна и Херцеговина, 2023

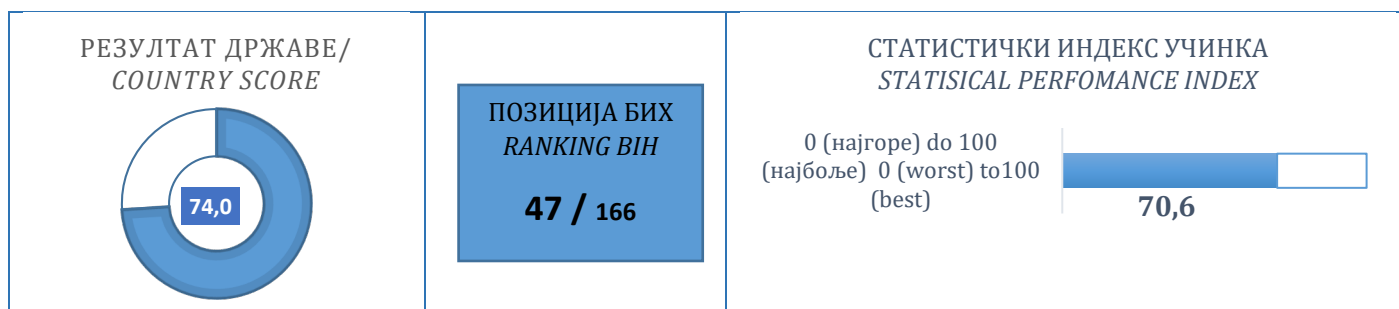
Progress towards achieving the Sustainable Development Goals, Bosnia and Herzegovina, 2023

Индекс SDG мјери основни статус земље за provedбу циљева одрживог развоја (SDG). Резултат се тумачи као проценат остварења 17 циљева одрживог развоја. Резултат од 100 означава да су сви циљеви одрживог развоја постигнути. SDG индекс резултат за Босну и Херцеговину је 74.02/100. Босна и Херцеговина је остварила напредак у односу на претходну годину и рангирана је на 47. мјесто од укупно 166 земаља, са индексом SDG-а од 74.02 бода.

Индекс статистичког учинка је пондерисани просјек статистичких показатеља учинка, који оцјењују учинак националних статистичких система. Он агрегира пет стубова статистичког ефекта: кориштење података, услуге података, производи података, извори података и инфраструктура података. Статистички индекс учинка за Босну и Херцеговину износи 70,6.

The SDG Index measures a country's baseline status for the implementation of the Sustainable Development Goals (SDGs). The result is interpreted as the percentage of achievement of 17 sustainable development goals. A score of 100 indicates that all sustainable development goals have been achieved. The SDG Index Score for Bosnia and Herzegovina is 74.02/100. Bosnia and Herzegovina made progress compared to the previous year and have SDG Index Rank 47/166, with the SDG index score at 74.02 points.

The Statistical performance index is a weighted average of statistical performance indicators, that evaluate the performance of national statistical systems. It aggregates five pillars of statistical execution: data use, data services, data products, data sources, and data infrastructure. The Statistical performance index for Bosnia and Herzegovina is 70.6.

ИЗВОР/Source: The 2023 Global Sustainable Development Report

Табела 1: Напредак према остварењу циљева одрживог развоја, Босна и Херцеговина, 2023
Table 1: Progress towards achieving the Sustainable Development Goals, Bosnia and Herzegovina, 2023

SDG1- Свијет без сиромаштва	Вриједн.	Година	Тренд	Распрострањеност губитка код дјече млађе од 5 година (%)			
Однос сиромаштва на 2,15 USD/дан (2017 PPP, %)	0.0	2023	↑	2.3	2012		○
Однос сиромаштва на 3,65 USD/дан (2017 PPP, %)	0.1	2023	↑	17.9	2016		↓
SDG2- Свијет без глади				Људски трофички ниво (најбољи 2-3 најгори)	2.3	2017	↗
Распрострањеност потхрањености(%)	2.5	2020	↑	Принос житарица (тона по хектару пожњевеног земљишта)	4.4	2021	↑
Распрострањеност заостајања у развоју код дјече млађе од 5 година (%)	8.0	2022	↑	Индекс одрживог управљања душиком (најбољи 0-1,41 најгори)	1.0	2018	↗

Извоз опасних пестицида (тоне на милион становника)	NA	NA	○
SDG3- Добро здравље и благостање			
Стопа смртности мајки (на 100.000 живорођених)	5.7	2020	↑
Стопа смртности новорођенчади (на 1000 живорођених)	4.1	2021	↑
Стопа морталитета, млађи од 5 година (на 1.000 живорођених)	5.6	2021	↑
Учесталост туберкулозе (на 100 000 становника)	25.0	2021	↑
Људски трофички ниво (најбољи 2–3 најгори)	2.3	2017	↗
Нове инфекције HIV-ом (на 1.000 незаражене популације)	NA	NA	○
Стандардизирана стопа смртности од кардиоваскуларних болести, рака, дијабетес или хронична респираторна болест код одраслих у доби од 30-70 година (%)	18.7	2019	→
Старосно стандардизована стопа смртности која се може приписати загађењу зрака у домаћинствима и околини (на 100.000 становника)	113.9	2019	○
Смртни случајеви у саобраћају (на 100.000 становника)	13.5	2019	↑
Очекивани животни вјек при рођењу (године)	76.8	2019	→
Стопа фертилитета адолесцената (рођења на 1.000 жена старости од 15 до 19 година)	10.1	2019	↑
Порођаји уз стручно здравствено особље (%)	99.9	2019	↑
Преживјела новорођенчад која су примила 2 вакцине по препоруци СЗО (%)	68	2021	↓
Индекс покривености услугама универзалне здравствене заштите (најгори 0–100 најбољи)	65	2019	↗
Субјективно благостање (просјечан резултат на љествици, најгори 0-10 најбољи)	5.9	2022	↑
SDG4- Квалитетно образовање			
Стопа учешћа у предшколском организованом учењу (% дјеце од 4 до 6 година)	29.2	2021	○
Нето стопа уписа у основну школу (%)	NA	NA	○
Стопа завшеног средњег образовања (%)	94.2	2018	○
Стопа писмености (% популације од 15 до 24 године)	99.7	2021	○
SDG5- Родна равноправност			
Омјер просјечних година образовања између жена и мушкараца (%)	86.1	2021	↑
Омјер стопе учешћа жена и мушкараца у радној снази (%)	65.3	2022	↗
Мјеста која заузимају жене у парламенту (%)	26.2	2021	↗
SDG6- Чиста вода и канализација			
Становништво које користи основне услуге питке воде (%)	Вриједн.	Година	Тренд
Становништво које користи основне санитарне услуге (%)	96.1	2020	→
Повлачење слатке воде (% расположивих слатководних ресурса)	95.4	2018	↑
Антропогена отпадна вода која се третира (%)	2.0	2019	○
Увезена вода због несташнице (m3 H2O eq/по глави становника)	1.1	2020	○
	2.519	2018	○

SDG7- Приступачна и чиста енергија

Становништво са приступом електричној енергији (%)	100.0	2020	↑
Становништво с приступом чистим горивима и технологији за кување (%)	45.2	2020	→
Емисије CO2 из сагоријевања горива по укупној производњи електричне енергије (MtCO2/TWh)	1.4	2019	→
Удио обновљиве енергије у укупној финалној потрошњи енергије (%)	37.0	2019	↑

SDG8- Достојанствен рад и економски раст

Прилагођени раст БДП-а (%)	1.6	2021	○
Жртве модерног ропства (на 1.000 становника)	3.4	2018	○
Удио одрасли с рачуном у банци или другој финансијској институцији или код пружатеља услуга мобилних новчаних услуга (% становништва старијег од 15 година)	79.3	2021	↑
Стопа незапослености (% укупне радне снаге, старости 15+)	14.6	2023	↑
Основна радничка права су ефективно загарантована (најгори 0–1 најбољи)	0.6	2021	↓
Несреће на раду са смртним исходом повезане са увозом (на 100.000 становника)	0.1	2018	→
Жртве модерног ропства повезане са увозом (на 100.000 становника)	31.1	2018	○

SDG9- Индустрија, иновације и инфраструктура

Сеоско становништво са приступом путевима током цијеле сезоне (%)	96.8	2022	○
Становништво које користи интернет (%)	75.7	2021	↑
Претплате на мобилни широкопојасни приступ (на 100 становника)	56.1	2021	↑
Индекс логистичких перформанси: Квалитет трговине и транспорта инфраструктура (најгори 1-5 најбољих)	2.4	2018	↓
Тимесова ранг листа универзитета високог образовања: Просјечна оцјена 3 најбоља универзитета (најгори 0–100 најбољих)	7.0	2019	○
Чланци објављени у академским часописима (на 1.000 становника)	0.6	2021	↑
Издаци за истраживање и развој (% БДП-а)	0.2	2020	↓

SDG10- Смањене неједнакости

Гини коефицијент	33.0	2011	○
Палма омјер	1.3	2011	○

SDG11- Одрживи градови и заједнице

Удио градског становништва које живи у сиротињским насељима (%)	4.0	2018	○
Средња годишња концентрација честица мања од 2,5 микрона у пречнику (PM2,5) (µg/m³)	26.8	2019	↗
Емисије CO2 из сагоријевања горива по укупној производњи електричне енергије (MtCO2/TWh)	1.4	2019	→
Приступ побољшаном извору воде, водовод (% урбаног становништва)	97.6	2018	○
Задовољство јавним превозом (%)	40.0	2022	↓

SDG12- Одговорна потрошња и производња

Чврсти комунални отпад (кг/становнику/дан)	1.0	2015	○
Електронски отпад (кг/становнику)	7.8	2019	○
Емисије SO2 засноване на производњи (kg/становнику)	49.0	2018	○
Емисије SO2 остварене у увозу (кг/становнику)	1.7	2018	○
Емисије душика засноване на производњи (кг/становнику)	40.4	2018	→

Емисије душика остварене у увозу (кг/становнику)	17.8	2018	↓
Извоз пластичног отпада (кг/становник)	1.1	2021	↗
SDG13- Очување климе			
Емисије CO2 из сагоријевања фосилних горива и производње цемента (tCO2/становнику)	4.1	2020	↗
Емисије CO2 остварене у увозу (tCO2/становнику)	0.7	2018	→
Емисије CO2 остварене у извозу фосилних горива (кг/становнику)	2.0	2019	○
SDG14- Очување воденог свијета			
Средње подручје које је заштићено у морским локалитетима важним за биодиверзитет (%)	NA	NA	○
Индекс здравља океана: резултат чистих вода (најгори 0-100 најбољих)	69.5	2022	↑
Риба уловљена из прекомјерно експлоатисаних или девастираних залиха (% укупног улова)	NA	NA	○
Риба уловљена повлачком мрежом или јаружалима (%)	0.0	2019	○
Уловљена риба која се одбацује (%)	1.2	2019	→
Пријетње морском биодиверзитету оличене у увозу (на милион становника)	NA	NA	○
SDG15- Очување живота на земљи			
Средња површина која је заштићена на копненим подручјима важним за биодиверзитет (%)	37.1	2022	→
Средња површина која је заштићена на слатководним локацијама важним за биодиверзитет (%)	100.0	2022	↑
Индекс преживљавања врста на Црвеној листи (најгори 0-1 најбољи)	0.90	2023	↑
Трајно крчење шума (% шумске површине, трогодишњи просјек)	0.0	2021	↑
Пријетње биодиверзитету копнене и слатководне воде оличене у увозу (на милион становника)	0.5	2018	○

SDG16- Мир, правда и јаке институције	Вриједн.	Година	Тренд
Убиства (на 100.000 становника)	1.0	2021	↑
Неосуђени притвореници (% затворске популације)	27.1	2020	→
Становништво које се осјећа сигурно шетајући сами ноћу градом/подручјем у којем живе (%)	68.0	2022	↓
Упис у матичне књиге рођених код државних органа (% дјеце млађе од 5 година)	99.5	2006	○
Индекс перцепције корупције (најгори 0-100 најбољи)	34.0	2022	↓
Дјеца укључена у дјечји рад (% становништва од 5 до 14 година)	NA	NA	○
Извоз главног конвенционалног оружја (TIV комстантни милион USD на 100.000 становника)	0.2	2013	○
Индекс слободe медија (најгори 0-100 најбољих)	65.4	2023	↓
Пристап правди и приступаћност (најгори 0-1 најбољи)	0.6	2021	↗
Благовременост административних поступака (најгори 0-1 најбољи)	0.4	2021	↓
Експропријације су законите и адекватно компензиране (најгоре 0-1 најбоље)	0.6	2021	→
SDG17- Партнерством до циља			
Државна потрошња на здравство и образовање (% БДП-а)	NA	NA	○
За високе приходе и све земље ОЕCD DAC-а: Међународне концесионе јавне финансије, укључујући званичну развојну помоћ(% BND-а)	NA	NA	○
Остале земље: државни приходи искључујући грантове (% БДП-а)	38.0	2020	→
Оцјена пореског раја за мултинационалне корпорације (најбољи 0-100 најгори)	0	2021	○
Индекс статистичког учинка (најгори 0-100 најбољи)	70.6	2022	↑

ЛЕГЕНДА/LEGEND:

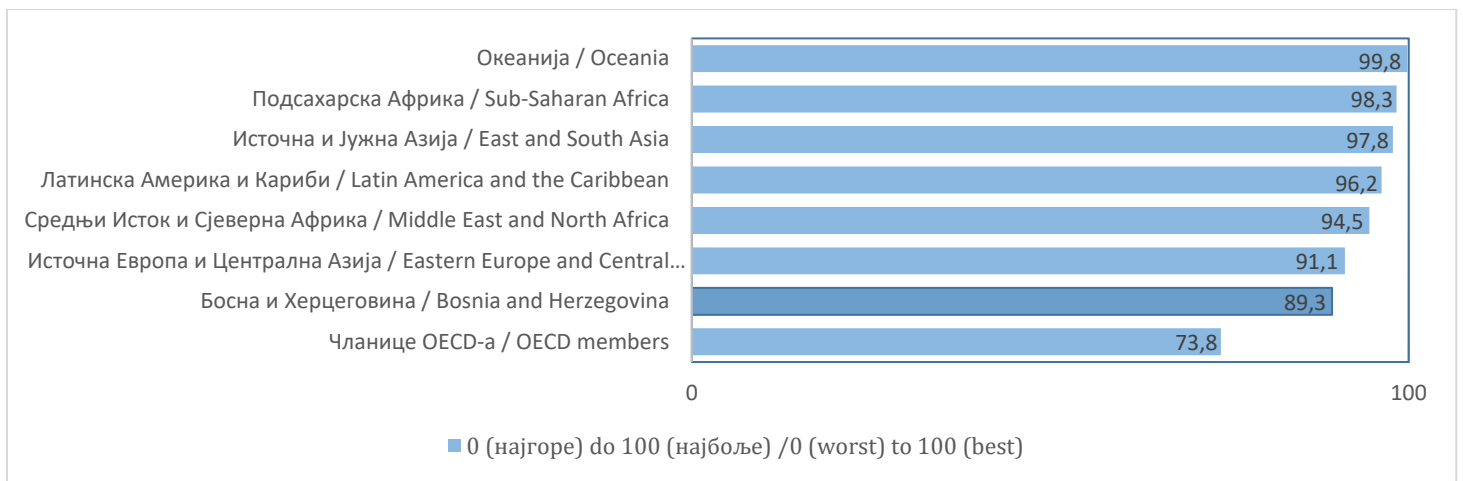
↓ Смањење   → Стагнира   ↗ Умјерено се побољшава   ↑ На путу или одржавању постизања СДГ-а   ○ Информације недоступне

Извор/Source: The 2023 Global Sustainable Development Report

Агенда за одрживи развој 2030. и њезиних 17 Циљева одрживог развоја дали су нови потицај глобалним напорима за постизање одрживог развоја. У Табели 1. су приказани индикатори којима се мјери напредак Босне и Херцеговине према остварењу УН-ових Циљева одрживог развоја.

The 2030 Agenda for Sustainable Development and its 17 Sustainable Development Goals (SDGs) have given new impetus to global efforts to achieve sustainable development. The Table 1. shows the indicators used to measure the progress of Bosnia and Herzegovina towards the achievement of the UN's Sustainable Development Goals

Међународни Индекс преливања/*International Spillover index*

Извор/Source: The 2023 Global Sustainable Development Report

Поступци сваке земље могу имати позитивне или негативне ефекте на способности других земаља да постигну циљеве одрживог развоја.

Индекс степена преливања процјењује таква преливања кроз димензије еколошких и социо-економских утицаја у оквиру трговине за сваку земљу. Виши резултат значи да земља узрокује више позитивних и мање негативних ефеката преливања.

Индекс преливања за Босну и Херцеговину износи 89,3/100.

Each country's actions can have positive or negative effects on other countries' ability to achieve sustainable development goals.

The Spillover Index assesses such spillovers across the dimensions of environmental and socio-economic impacts of trade for each country. A higher score means that the country causes more positive and less negative spillover effects.

The Spillover index for Bosnia and Herzegovina is 89.3/100.

ДЕФИНИЦИЈЕ И МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извјештај о одрживом развоју 2023 пружа свеобухватну годишњу процјену напретка према циљевима одрживог развоја за све земље чланице УН-а, на основу најновијих доступних података.

(The 2023 Global Sustainable Development Report)

Индекс SDG-а је процјена укупног учинка сваке земље за 17 циљева одрживог развоја (SDG), дајући једнаку тежину сваком циљу. Резултат означава позицију земље између најгорег могућег исхода (скор 0) и циља (скор 100). Контролна табла и стрелице тренда помажу да се идентификују приоритети за даље акције и показују да ли су земље на правом путу или ван пута да постигну циљеве до 2030. године, на основу најновијих података. Издање Индекса СДГ за 2023. укључује 97 глобалних индикатора. Двије трећине података долази из званичне статистике (обично агенција Уједињених нација), а једна трећина из нетрадиционалних статистика, укључујући истраживачке центре, универзитете и невладине организације. Објављујући се од 2015. године, СДГ индекс и контролне табле су рецензирани, а глобално издање је статистички ревидирано од стране Европске комисије 2019. (Schmidt-Traub et al. 2017; Papadimitriou, Neves i Becker 2019). Детаљније информације доступне су у Анексу метода, у детаљном методолошком документу (Lafortune et al. 2018) и на веб страници www.sdgindex.org.

Међународни Индекс преливања и кохерентност политике

(The 2023 Global Sustainable Development Report)

Кризу климе и биодиверзитета покреће домаћа акција, али на њих такође утичу активности које се протежу ван националних граница: кроз трговину и друге прекограничне активности. Поред утицаја на животну средину, који су вођени међународном трговином и домаћом политиком, земље такође стварају економска, финансијска, социјална и безбједносна преливања. Ови ефекти преливања су обухваћени SDG индексом. Агенда 2030 и SDG препознају важност међународних преливања на неколико кључних начина. SDG 17 (Партнерство за циљеве) позива на 'кохерентност политике' за одрживи развој, SDG 12 (Одговорна потрошња и производња) наглашава потребу за одрживијом производњом и потрошњом, а SDG 8 (Достојанствен рад и економски раст) захтијева искорењивање дјечијег рада и модерног ропства.

СДГ портал за Циљеве одрживог развоја

Агенција за статистику БиХ успоставила је СДГ портал за Циљеве одрживог развоја за Босну и Херцеговину. Портал пружа корисничким странама континуирано ажурирање података о статусу УН СДГ индикатора за Босну и Херцеговину и детаљне методолошке информације.

Портал редовно одржава Агенција за статистику БиХ

(<https://sdg.bhas.gov.ba>)

DEFINITIONS AND METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

The Sustainable Development Report 2023 provides a comprehensive annual assessment of progress towards the Sustainable Development Goals for all UN member states, based on the latest available data.

(The 2023 Global Sustainable Development Report)

The SDG Index is an assessment of each country's overall performance on the 17 SDGs, giving equal weight to each Goal. The score signifies a country's position between the worst possible outcome (score of 0) and the target (score of 100).

The dashboard and trend arrows help identify priorities for further actions and indicate whether countries are on track or off track to achieve the goals and targets by 2030, based on latest trend data.

The 2023 SDG Index edition includes 97 global indicators. Two-thirds of the data come from official statistics (typically United Nations custodian agencies) with one third from non-traditional statistics, including research centers, universities, and non-governmental organizations. Published since 2015, the SDG Index and Dashboards has been peer-reviewed and the global edition has been statistically audited by the European Commission in 2019 (Schmidt-Traub et al. 2017; Papadimitriou, Neves, and Becker 2019). More detailed information is available in the Methods Annex, in the detailed methodology paper (Lafortune et al. 2018), and on website (www.sdgindex.org).

International Spillover index and policy coherence

(The 2023 Global Sustainable Development Report)

The climate and biodiversity crises are driven by domestic action, but they are also impacted by activities that extend beyond national borders: through trade and other cross-border activities. In addition to environmental spillovers, which are driven by international trade and domestic policies, countries also generate economic, financial, social, and security spillovers. These spillover effects are captured in the SDG Index. The 2030 Agenda and the SDGs recognize the importance of international spillovers in several crucial ways. SDG 17 (Partnerships for the Goals) calls for 'policy coherence' for sustainable development, SDG 12 (Responsible Consumption and Production) stresses the need for more sustainable production and consumption, and SDG 8 (Decent Work and Economic Growth) demands the eradication of child labor and modern slavery

SDG portal for the Sustainable Development Goal

The Agency for Statistics of BiH has established the SDG portal for the Sustainable Development Goals for Bosnia and Herzegovina. The portal provides users with continuously updated data on the status of UN SDG indicators for Bosnia and Herzegovina and detailed methodological information.

The portal is regularly maintained by the Agency for Statistics of BiH (<https://sdg.bhas.gov.ba>)

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Шевала Корајчевић, шеф одјека за транспорт, животну средину, енергију и регионалне статистике
Ševala korajčević, Head of Transport, Environment, Energy and Regional Statistics Department

Весна Ђужић, директор
Vesna Ćužić, Director

Саопштење приредили: Шевала Корајчевић и Драган Јововић
Prepared by: Ševala Korajčević and Dragan Jovović

 Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.
Please consider the environment before printing this document.